

DELA LIKA UNDER SAMMA HIMMEL

BARN- OCH UNGDOMS-
LEDARMATERIAL

FOTO: JESPER WAHLSTROM/KON

SVENSKA
KYRKANS
UNGA

act
Svenska kyrkan

INNEHÅLL

Introduktion till materialet	3
Att dela lika	4
MAT ÄR EN MÄNSKLIG RÄTTIGHET	5
Psalm: Ät mitt bröd	5
Berättelse om Tewaney i Etiopien	6
Samtala kring	7
Aktion! Skriv en insändare om rätten till mat	7
Fördjupning	8
NY KUNSKAP GER UTVECKLING	9
Psalm: Godhet har makt över ondskan	9
Berättelse om Geetanjali i Indien	10
Samtala kring	11
Aktion! Uppmärksamma "Dela lika-dagen"	11
Fördjupning för konfirmander	11
Ljusmanifestation	12
Bibelord på tema hunger och måltid	13
45 MILJONER MÄNNISKOR ÄR I AKUT HUNGERSNÖD	14
Psalm: Kornet har sin vila	14
Berättelse om Bizunesh i Etiopien	15
Samtala kring	16
Fördjupning	16
Recept: Gryta med sötpotatis och kikärtor	16
Aktion! Samla in pengar med fastebössan	17
JORDBRUKET MÅSTE UTVECKLAS	18
Psalm: Vi sätter oss i ringen	18
M står för Mat – berättelse för den yngre målgruppen	19
Samtala kring	20
Aktion! Sälj bröd till förmån för Fasteaktionen	20
Recept: Det enkla saftiga brödet	20
Fördjupning för den yngre målgruppen	21
Aktion! Var en del av FASTE(A)KTIONEN!	21
Agenda 2030 – globala målen	22
Samtala kring	23

INTRODUKTION TILL MATERIALET

Detta barn- och ungdomsmaterial är framtaget för dig som är ledare för barn- och ungdomsgrupper i Svenska kyrkan i syfte att inspirera till insamling och bidra till ökat engagemang och reflektion kring globala rättvisefrågor och utvecklings-samarbete. Det går att använda materialet i sin helhet eller plocka delar ur det.

Varje år bjuder Act Svenska kyrkan in till en fasteaktion för det internationella arbetet. Fasteaktionen pågår från fastlagssöndagen till palmsöndagen. Under Fasteaktionen ber vi om gåvor för alla människors rätt till ett värdigt liv. I år med ett särskilt fokus på vikten av hållbar försörjning, att dela lika på jordens resurser och att stoppa hunger och fattigdom. Vi får gemensamt agera för människors rättigheter världen över när vi genom olika insamlings-aktiviteter samlar in pengar till Act Svenska kyrkans viktiga arbete.

I materialet finns faktaunderlag med fokus på hållbar försörjning, effekterna av coronapandemin och klimatförändringarna samt rätten till mat och utbildning. Det

finns dessutom förslag på aktiviteter, samtalsfrågor, recept, psalmer och bibelord på kampanjens tema. Det finns även berättelser om tre personer inom Act Svenska kyrkans projekt från Etiopien och Indien. Samtalsfrågorna är förslag på hur ni kan diskutera tillsammans i grupperna. En del av frågorna passar nog den yngre målgruppen bättre och andra frågor är tänkta för äldre. Du som ledare känner ditt sammanhang bäst och vet vilka ord och begrepp som behöver förklaras.

Du är viktig! Utan det lokala engagemanget skulle det viktiga arbetet som pågår ute i världen inte kunna fortsätta. Vi lever alla under samma himmel. Tillsammans kan vi göra skillnad!

Materialet är framtaget av Svenska Kyrkans Unga och Act Svenska kyrkan inför Fasteaktionen 2022. Redaktör är Hanna Soldal, samordnare för globala påverkansfrågor på Svenska Kyrkans Unga. Allt innehåll förutom statistiska uppgifter kan användas även 2023 och framåt.

Har du haft användning av materialet? Vi är tacksamma för om du berättar det för oss. Kanske har du utvecklat samtalsfrågorna eller arbetet med materialet på andra sätt? Till framtida ledarmaterial är dina synpunkter och förslag ovärderliga.

E-posta gärna och berätta till: globalt.kansli@svenskakyrkansunga.se

ATT DELA LIKA

Vi lever alla under samma himmel och har samma rättigheter. Men beroende på var vi föds, ser verkligheten olika ut.

De senaste åren har den positiva utvecklingen i världen gått tillbaka. Detta är en följd av ökad ekonomisk ojämlikhet, konflikter och klimatförändringar. Coronapandemin har ytterligare förstärkt den negativa utvecklingen och allt fler människor drabbas idag av hunger och en osäker tillgång till mat. Många av de som går hungriga är barn.

När människor har rätt förutsättningar att göra ett bra jobb och klara sig på sin inkomst, då har de en "hållbar försörjning". Men alltför ofta saknas rätt förutsättningar. Hunger och sjukdomar håller många människor borta från skola och arbete. Andra har inte den kunskap de behöver för att kunna skapa sig en hållbar försörjning. Klimatförändringarnas konsekvenser försvårar livet för många.

Det är Act Svenska kyrkans uppdrag att försvara människors rätt till ett värdigt liv. Alla ska kunna känna grundläggande trygghet. Att ha tillgång till rent vatten, mat och hälsovård är och ska fortsätta att betraktas som

mänskliga rättigheter. Act Svenska kyrkan stöttar dem som kämpar för att klara sin och familjens försörjning. Det handlar om att ge människor möjligheten att ta makten över sin egen situation, att känna delaktighet och värdighet. Vi vill stötta människor att styra över sina egna liv.

Fasteaktionen är ett tillfälle att samla alla goda krafter i stift och församlingar för människors rätt till en värld utan hunger, fattigdom och förtryck. Det produceras mer än tillräckligt med mat i världen för att alla människor ska bli mätta. Om vi människor delade mer jämnt på jordens resurser så skulle mat finnas till alla och ingen skulle behöva gå hungrig. Fastan påminner oss om vikten av att solidariskt avstå från någonting, för att i stället fördela och förvalta skapelsens gåvor så att de räcker till alla. Att dela lika på Guds gåvor. Fastetiden bjuder in till reflektion och omprövning kring hur var och en av oss kan bidra till en hållbar utveckling. För att alla människor ska få samma förutsättningar att leva andligt, socialt och ekonomiskt hållbart inom skapelsens gränser.

MAT ÄR EN MÄNSKLIG RÄTTIGHET

Mat är en mänsklig rättighet – ändå går miljoner människor på jorden hungriga.

Enligt uppgifter från en FN-rapport från 2021¹ har hungern i världen ökat dramatiskt som en följd av coronapandemin. Hela 118 miljoner fler människor upplevde hunger under 2020 än under 2019. En tiondel av världens befolkning, 811 miljoner människor, uppskattades lida av undernäring under 2020. De som drabbas värst är barnen. Hela 22 % av alla barn yngre än fem år har drabbats av hämmad tillväxt till följd av undernäring, 149 miljoner barn. Mer än hälften, 60 %, av de som har för lite mat är flickor och kvinnor.² Statistiken från FN säger också att om inte mer görs för att vända den negativa utvecklingen kommer vi inte att nå det globala målet att stoppa hungern till år 2030.³ Om inte världens ledare agerar kommer 660 miljoner människor lida av hunger år 2030.

Det som sätter stopp för utrotandet av hunger är konflikter, coronapandemin och klimatförändringar. Klimatförändringarna är ett hot mot allas rätt till mat. En av de allvarligaste följderna av klimatförändringarna är att det blir svårare att odla marken på grund av oförutsägbara regnperioder, långa tider av torka och extremväder. Skörden riskerar att minska eller att utebli helt. Det drabbar förstås enskilda bönder, men leder även till matbrist i hela länder. Act Svenska kyrkan arbetar aktivt för att Sverige, EU och FN ska ta ansvar för klimatförändringarna och för ett hållbart jordbruk. För allas rätt till mat.

Psalm: Ät mitt bröd

Ät mitt bröd

Drick mitt vin

Kom till mig så ska du ej hungra

Ät mitt bröd

Drick mitt vin

Tro på mig så ska du ej törsta

TEXT FRÅN PSALM 77 "ÄT MITT BRÖD".

¹ FN (2021) The state of food security and nutrition in the world. <https://www.wfp.org/publications/2021-state-food-security-and-nutrition-world-report-and-inbrief>

² FN (nov 2021). [wfpusa.org](https://www.wfpusa.org)

³ Globala målen (2021). <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/mal-2-ingen-hunger/>

BERÄTTELSE OM TEWANEY I ETIOPIEN

Tewaney Seifesellassie bor i Etiopien i Afrika. Där arbetar han med den ortodoxa kyrkans försörjnings- och utvecklingsprogram. Tewaney har också ett särskilt uppdrag att arbeta för fred och säkerhet i Etiopien. Han är en av de som arbetar hårt för att vända den negativa utvecklingen i landet. Framförallt kämpar han för att stoppa hungern.

”Vår vision är att utrota hungern och ge alla människor möjlighet att få leva värdiga liv i ett rättvist och hållbart samhälle!”

Det är en svår situation för många som bor i Etiopien just nu. Precis som på många andra ställen i världen har coronapandemin orsakat matbrist och ökad hunger. Samtidigt pågår ett krig i de norra delarna av landet. Striderna gör att det blir ännu svårare för människor att få tillgång till mat. Dessutom påverkas landet av klimatförändringarna. Pandemin, kriget och det förändrade klimatet med långa perioder av torka har lett till att många människor just nu svälter. De som drabbas värst är de som tvingats fly från sina hem. Människorna på flykt har svårt att hitta nog med mat till sig själva och till sina barn. Kriget gör det också svårt för människor att odla sin mark. Det betyder att även nästa skörd kommer att påverkas och att många fler än de som redan nu svälter kommer att drabbas av matbrist framöver. Tewaney ser ett tydligt behov:

”Vi måste fortsätta öka kunskapen om hållbarhet och göra samhällena mer tåliga så att utsattheten minskar och matsäkerheten ökar!”

Matsäkerhet betyder att alla människor under alla tider på året har mat för dagen, så att de kan äta sig mätta och leva ett gott liv. I Etiopien är matsäkerheten just nu låg. Nästan alla som bor på landsbygden i Etiopien lever på att bruka jorden. Tillgången till mat hänger tätt samman med hur utvecklingen inom jordbruket ser ut. Tyvärr finns en brist på kunskap om hur man använder marken på ett hållbart sätt. Mycket av jordbruksmarken har utarmats. Många gånger på grund av att man huggit ner all skog eller att djur har tillåtits beta på marken för länge eller att man har odlat marken för intensivt och inte låtit den vila. Att jorden har utarmats betyder att den har blivit fattig på mineraler och näringsämnen. Då kan den inte ge en lika rik skörd som tidigare. I kombination med klimatförändringar, kriget och en sämre ekonomi under pandemin, närmar sig Etiopien en katastrof.

Men det går att vända den utvecklingen. Tillsammans med Tewaney Seifesellassie och ortodoxa kyrkan i Etiopien har Act Svenska kyrkan i många år samarbetat för att utveckla nya mer hållbara jordbruksmetoder, minska avskogningen och öka kunskapen om olika möjligheter till försörjning. Arbetet är livsviktigt. Det tar ofta lång tid innan man ser resultat, men Tewaney kan räkna upp flera positiva effekter:

”Pandemin, klimatet och kriget är våra största utmaningar just nu. Men när vi ser resultat som de bevattningsystem som vi byggt tillsammans med Act Svenska kyrkan, där den ökade vattentillgången inneburit att färre flickor tvingas hoppa av skolan och att vattenburna sjukdomar minskar, eller när vi lyckas göra jorden brukbar igen. Då orkar man fortsätta. Då måste vi fortsätta!”

Det är ett tufft arbete, men Tewaney ger inte upp. Han vet att människors förmåga att åstadkomma små förändringar i sina egna sammanhang kan skapa stora ringar på vattnet, som gör skillnad för flera i längden.

Act Svenska kyrkan finns på plats i Etiopien med både humanitära och långsiktiga insatser, och med oss har vi Tewaney. Han som är en av dem som både driver arbetet och upplever resultaten.

FOTO: ALEM GIDENA

Samtala kring:

I Etiopien arbetar nästan alla som bor på landsbygden med jordbruk. Hur är det i Sverige?

Har du odlat din egen mat någon gång?
Hur var det?

Varför ska kyrkan jobba med frågor som jordbruk och tillgången till mat?

Tewaney nämner att nya bevattningsystem i jordbruket gör att färre flickor tvingas hoppa av skolan. Hur kan det hänga ihop?

Har du hört om eller själv upplevt att en liten handling har "gett stora ringar på vattnet" och bidragit till en stor förändring?

Aktion! Skriv en insändare om rätten till mat

Ta tillvara på möjligheten att skriva om allas rätt till mat och Fasteaktionen i din lokala tidning under fastan. I detta dokument finns olika insändarmallar som ni kan välja mellan. Den första är en mall som förutsätter att ni diskuterar frågorna i ert sammanhang först och formulerar insändaren gemensamt. En är en insändare med tänkt publicering innan eller på vårdagjämningen, "dela lika-dagen". En är en allmän insändare som fungerar under

hela fastan. Den sista är en insändare med enkelt språk som med fördel kan användas av den yngre målgruppen.

Självklart kan du även ta formuleringar från texterna och skriva en egen insändare. Berätta gärna för oss om du skickar in en insändare under fastan. Mejla till: globalt.kansli@svenskakyrkansunga.se

Mall för insändare som föregås av ett samtal

Det finns en koppling mellan fastan och att lyfta vikten av hållbar försörjning eftersom...

Det är fel att vissa människor tvingas gå hungriga eftersom...

Det är viktigt att vi delar jordens resurser lika då...

Att jobba med rätten till skola och utbildning kan bidra till minskad hunger eftersom...

Klimatförändringarna påverkar tillgången till mat då...

Man kan vara en del av Fasteaktionen för allas rätt till ett värdigt liv på följande sätt...

I vår församling/lokalavdelning stöder vi Act Svenska kyrkans arbete eftersom...

Insändare i samband med vårdagjämningen, "Dela lika-dagen"

Idag på vårdagjämningen delar vi lika på ljuset över hela världen. Vi delar däremot inte lika på världens makt och resurser. Det vill vi och Act Svenska kyrkan ändra på!

Vi lever alla under samma himmel, men verkligheten ser olika ut. Tillsammans kan vi göra många små och stora insatser som bidrar till en mer rättvis värld. Under årets fasteaktion lyfter Act Svenska kyrkan särskilt rätten till mat. För det är faktiskt en mänsklig rättighet att få äta sig mätt.

Ändå är kampen för allas rätt till hållbar försörjning och ett liv fritt från hunger långt ifrån över. Fortfarande lider en av nio personer av undernäring i världen, sammanlagt 821 miljoner människor. Klimatförändringarna, konflikter och en försämrad ekonomi under coronapandemin har försämrat läget ytterligare. Därför måste vi fortsätta kämpa för alla

människors rätt till ett liv fritt från hunger. Tillsammans kan vi synliggöra de strukturer och den ojämlikhet som leder till att vissa människor har mer mat än de behöver och andra tvingas svälta. Vi kan inte acceptera den här typen av orättvisor!

Ett exempel på hur Act Svenska kyrkan bidrar till en mer rättvis värld är...

Vill du vara med i arbetet för alla människors rätt till ett värdigt liv? Idag, i samband med vårdagjämningen, men även under fastans övriga gudstjänster vill vi uppmuntra dig att vara med i rörelsen för en bättre värld genom att skänka tankar, böner och gåvor till arbetet för alla människors rätt till ett värdigt liv. Tillsammans kan vi dela lika på skapelsens resurser.

Allmän insändare Fasteaktionen

Trots att vi människor lever under samma himmel och på samma jord lider en tiondel av jordens befolkning av undernäring. Statistik från FN berättar även att 118 miljoner fler människor upplevde hunger under 2020 än under 2019. Situationen har förvärrats av coronapandemin, klimatkrisen och konflikter. Om inte mer görs kommer vi inte att nå det globala målet om att ingen ska lida av hunger till år 2030.

Act Svenska kyrkan stödjer fler än 300 projekt i samarbete med partnerorganisationer. Arbetet sker genom långsiktiga relationer och starka samarbeten med lokala organisationerna och kyrkor som själva bäst känner till vad som behövs.

Vi tycker att arbetet för hållbar försörjning och att stoppa hungern är mycket angeläget eftersom rätten till mat är en mänsklig rättighet. Vi vet också att fattigdom och hunger påverkar barns möjlighet att få gå i skolan. Alla barn har rätt till utbildning. De ska kunna skriva sin egen historia.

Tillsammans kan vi ta ställning mot fattigdom, hunger och orättvisor – i ord och handling. Vi kan gemensamt arbeta för en mer rättvis värld där vi delar lika på jordens resurser, utan att skada skapelsen. När du besöker kyrkan i samband med fastan kan du vara med i rörelsen för en bättre värld genom tankar, böner och gåvor till arbetet för varje människas rätt till ett värdigt liv.

Insändare med enklare språk, till exempel för yngre målgrupp

Trots att alla vi människor lever under samma himmel är det så mycket som är orättvist i världen. Det är ofta människor i fattiga länder som har det svårast och får färre möjligheter. Så ska det inte behöva vara!

Vi tycker inte att barn ska behöva sluta skolan och jobba på grund av fattigdom och brist på mat. De ska få gå i skolan och lära sig saker, precis som vi får.

Alla barn har rätt att äta sig mätta. Inget barn ska behöva gå hungrigt eller svälta. Det står i FN:s barnkonvention.

Vi kan alla vara med och skapa förändring till det bättre för barn i andra delar av världen.

Vi vill tipsa dig om att du kan tänka på, be för och ge pengar till Act Svenska kyrkans arbete för alla människors rätt till ett bra liv när du besöker kyrkan nu under fastan.

Hoppas att du vill vara med!

Fördjupning

Vill ni fördjupa er mer i frågor om barns rättigheter så går det att läsa mer om FN:s barnkonvention på Svenska Kyrkans Ungas [hemsida](https://svenskakyrkansunga.se/demokrati/om-barnkonventionen/).⁴

⁴ Svenska Kyrkans Unga (2021). <https://svenskakyrkansunga.se/demokrati/om-barnkonventionen/>

NY KUNSKAP GER UTVECKLING

Alla barn har rätt till utbildning och till ett värdigt liv. Alla barn ska själva kunna påverka sin framtid.

För att kunna försörja sig behöver människor kunskap. Därför måste alla barn få gå i skolan, och vuxna ska kunna få den kunskap de behöver för att klara ett jobb. Det kan till exempel handla om att lära sig att bedriva jordbruk eller att driva ett företag. Act Svenska kyrkan stöder många olika projekt för skola och utbildning, för både barn och vuxna.

I arbetet med "Agenda 2030" har världens ledare enats om 17 globala mål för hållbar utveckling.⁵ Detta är den mest ambitiösa utvecklingsplanen för världen som världens ledare och länder genom FN någonsin har kommit överens om. Ett av målen i Agenda 2030 är att alla barn ska gå i skola innan år 2030. Målet är formulerat för att "säkerhetsställa inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla".⁶

Act Svenska kyrkan kan aldrig acceptera att fattigdom och brist på mat gör att vissa barn har sämre förutsättningar att få gå i skolan.

Psalm: Godhet har makt över ondskan

*Godhet har makt över ondskan,
kärlek nedkämpar hat,
ljuset upplyser mörkret, livet segrar till slut
Segern är vår, segern vi får genom hans kärlek
Segern är vår, segern vi får genom hans kärlek.*

TEXT FRÅN PSALM 782 "GODHET HAR MAKT ÖVER ONDSKAN".

⁵ Globala målen (2021). <https://www.globalamalen.se/om-globala-malen/>

⁶ FN-förbundet (2018). "Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling"

BERÄTTELSE OM GEETANJALI I INDIEN

Geetanjali Mohanty bor i Indien i Asien. Där arbetar hon med att stärka människor som lever i extrem utsatthet på landsbygden och i städernas många slumområden. Geetanjali vet hur det är att vara fattig.

”Jag känner till de hemska effekterna av fattigdom från min uppväxt. De minnen jag har från barndomen driver mig att arbeta för andra människors livssituation idag, så att de aldrig ska behöva uppleva det jag upplevt. Det handlar om en kamp för att överleva.”

Både klimatförändringarna och coronapandemin har slagit hårt mot Indien. Sedan en lång tid tillbaka har jordbrukare i stora delar av landet haft en svår situation. De har fått sina skördar förstörda eller inte fått någon skörd alls. Samtidigt finns inget fungerande system som hjälper den som är fattig och saknar mat. Geetanjali har sett hur människor som drabbats av matbrist tar till desperata metoder.

”Jag har sett människor tvingas äta blad och ogräs från skogen, okända svampar de hittat och mangofrön för att inget ville växa. Många människor förgiftades och hela områden drabbades av olika sjukdomar. Jag såg människor dö.”

När det inte längre går att leva ett gott liv på den indiska landsbygden söker sig många människor till storstäderna. Där hamnar de ofta i slumområden där situationen ofta förvärras och familjer fastnar i fattigdom, hunger och utsatthet. Drömmen om ett bättre liv blir oftast inte mer än en dröm.

”Under pandemin förlorade många sina jobb. För att klara sig skar familjer ner sitt matintag. I storstadslummen åt de bara ett mål mat om dagen. För andra fanns till sist inget alls att äta.”

Tillsammans med Geetanjali Mohanty driver Act Svenska kyrkan kampen för att alla ska kunna påverka sina egna liv och för att de indiska myndigheterna ska tillgodose sin befolknings mänskliga rättigheter. En viktig del i det arbetet är att ge människor själva kunskap om sina rättigheter.

”Vi ger yrkesutbildning med fokus på att kvinnor ska kunna bli självförsörjande och på så sätt också bryta beroendet av en man. Tyvärr är en av våra största utmaningar att få med oss männen i engagemanget för en förändring. Ett stort ansvar hamnar på kvinnorna. Men många kvinnor växer och hittar glädje och styrka i att få möjlighet att påverka sin egen och sina barns situation även om uppgiften är svår och stor. De hittar också kraft i varandra, i det systerskap som skapas.”

Geetanjali själv hittar drivkraft från sin egen bakgrund:

”Vi hade det väldigt svårt i perioder, men på något sätt gav jag aldrig upp. När mina föräldrar en dag berättade att jag inte längre kunde få gå kvar i skolan vägrade jag acceptera situationen och började erbjuda läxläsning för de yngre barnen. På så sätt lyckades jag själv fortsätta betala för min skolgång och efter att jag gått ut grundskolan lyckades jag till och med genomföra en kandidatexamen.”

Genom stöd från Act Svenska kyrkan har den organisation Geetanjali arbetar för möjlighet att erbjuda skolverksamhet och läxhjälp för barn. De ger dem kunskap om hur de kan utkräva sina rättigheter.

Geetanjali och hennes kollegor arbetar också för att öka tillgången till mat i Indien. Detta görs genom att modernisera jordbruket, ge bönderna tillgång till snabbväxande och torktåliga grödor som klarar både torrperioder och kraftiga regn. De arbetar också med att jämna ut marken i bergsområden, som annars drabbas av jordskred på grund av bland annat avskogning.

Act Svenska kyrkan arbetar i Indien med flera lokala partnerorganisationer för att hungerspiralen ska brytas och inte leda till ren svält. Det är en mänsklig rättighet att ha tillgång till mat. Arbetet sker i samarbete med människor som Geetanjali, människor som ser hoppet i att agera för en förändring. Ett hopp som groar i tron på alla människors lika värde och som sträcker sig över hela världen.

FOTO: LWSIT

Samtala kring:

Varför är det så viktigt med utbildning?

Geetanjali arbetade för att ha råd med skolavgiften. Har du kämpat för något som varit viktigt för dig någon gång?

Geetanjali har svårare att engagera männen. Hur kan det komma sig?

Fundera över hur det skulle vara att växa upp i ett fattigt samhälle där många svälter och inte får tillgång till utbildning:

- Vad skulle du vilja förändra?
- Vilka personer har makt att förändra?
- Hur kan det se ut när kyrkan är ett hinder för förändring?
- Hur kan kyrkan vara med och skapa en förändring?

Aktion! Uppmärksamma "Dela lika-dagen"

Kraftsamla inför vårdagjämningen den 20 mars! Vårdagjämningen, när dag och natt är lika långa, är ett bra tillfälle att uppmärksamma världens orättvisa fördelning av makt och resurser och vikten av att vi delar lika. Därför vill Act Svenska kyrkan etablera den dagen som Dela lika-dagen!

- Ta vara på hela veckan inför den 20 mars, sälj dela lika-pins, ordna olika insamlingsaktiviteter, bjud in till gudstjänst och ta upp en riklig kollekt då vårdagjämningen dessutom sammanfaller med rikskollekt till Act Svenska kyrkan.
- Låt fantasin flöda! Ordna Dela lika-event, konserter, galor... Alla insatser behövs för att stoppa hungern och göra världen mer rättvis.
- Dela lika-pins går att sälja under hela kampanjen, men särskilt under Dela lika-dagen. Ni beställer dem gratis och säljer dem i förpackning om två och två för 40 kronor.
- Tanken är att köparen delar med sig och ger en pin vidare till en vän. På så sätt sprids budskapet om att dela lika och fler får möjlighet att bidra.
- Att sälja pins kan vara en perfekt uppgift för konfirmander och ungdomsgrupper. De kan t.ex. knacka dörr och sälja pins i sitt bostadsområde, vilket skapar härliga möten och sprider ett viktigt budskap.
- Uppmana alla som kan att dela med sig genom att swisha halva beloppet för allt ätbart som de köper under Dela lika-dagen. Det kan vara halva kostnaden för en kaffe, lunch eller en matkasse. Ett alternativ är att utmana personer att swisha halva beloppet för något ätbart som de köper under Fasteaktionen och inte Dela lika-dagen specifikt. En gåva kan göra hela skillnaden!

Fördjupning för konfirmander

På Act Svenska kyrkans [intranät](#) finns ett konfirmandmaterial för att konfirmanderna ska kunna lära sig mer om Act Svenska kyrkan. Där finns idéer för hur de kan engagera sig och förslag på aktiviteter. Materialet går att använda i undervisningen oavsett när på året man träffas.

Ljusmanifestation

Många människor i Sverige och världen över lever i utsatthet.

Tänd ett ljus och be för alla som har det svårt i din närhet och runtom i världen.

Förslag på bön:

Gud, i dag ber vi för alla som är hungriga och saknar mat. Ge dem hopp.

Gud, låt oss människor räcka varandra händerna under fastan och hoppas tillsammans.

Vi ber särskilt för alla Act Svenska kyrkans samarbetspartner, som kämpar för alla människors rätt till mat och en hållbar försörjning.

Tillsammans ber vi med den världsvida kyrkan för barn och vuxna som lider av hunger, fattigdom och orättvisor.

Hjälp oss att dela lika på jordens makt och resurser.

Vi lever alla under samma himmel.

Amen.

Håll också gärna en längre andakt eller gudstjänst på fastans tema och ta upp kollekt till Fasteaktionen. Ett särskilt gudstjänstmaterial för Fasteaktionen med olika former av kollektivädjan finns tillgängligt på Act Svenska kyrkans [kampanjsida](#). Annars går det också bra att utgå från något av de bibelord på tema hunger och måltid som är listade här nedanför.

Bibelord på tema hunger och måltid

Första Mosebok 2:15: Herren Gud tog människan och satte henne i Edens trädgård att bruka och vårda den.

Matteusevangeliet 25:35–40: Jag var hungrig och ni gav mig att äta, jag var törstig och ni gav mig att dricka, jag var hemlös och ni tog hand om mig, jag var naken och ni gav mig kläder, jag var sjuk och ni såg till mig, jag satt i fängelse och ni besökte mig.' Då kommer de rättfärdiga att fråga: 'Herre, när såg vi dig hungrig och gav dig mat, eller törstig och gav dig att dricka? När såg vi dig hemlös och tog hand om dig eller naken och gav dig kläder? Och när såg vi dig sjuk eller i fängelse och besökte dig?' Kungen skall svara dem: 'Sannerligen, vad ni har gjort för någon av dessa minsta som är mina bröder, det har ni gjort för mig.'

Matteusevangeliet 26:26–29: Medan de åt tog Jesus ett bröd, och efter att ha läst tackbönen bröt han det, gav åt sina lärjungar och sade: 'Tag och ät, detta är min kropp.' Och han tog en bägare, och efter att ha tackat Gud gav han den åt dem och sade: 'Drick av den alla. Detta är mitt blod, förbundsblodet som blir utgjutet för många till syndernas förlåtelse. Jag säger er: nu kommer jag inte att dricka av det som vinstocken ger förrän den dag då jag dricker det nya vinet med er i min faders rike.'

Johannesevangeliet 4:13–15: Jesus svarade: 'Den som dricker av det här vattnet blir törstig igen. Men den som dricker av det vatten jag ger honom blir aldrig mer törstig.

Det vatten jag ger blir en källa i honom, med ett flöde som ger evigt liv.' Kvinnan sade till honom: 'Herre, ge mig det vattnet, så att jag aldrig blir törstig och behöver gå hit efter vatten.'

Johannesevangeliet 6:5–13: När Jesus lyfte blicken och såg att så mycket folk var på väg till honom sade han till Filippus: 'Var skall vi köpa bröd så att alla dessa får något att äta?' Det sade han för att pröva Filippus, själv visste han vad han skulle göra. Filippus svarade: 'Det räcker inte med bröd för tvåhundra denarer, om de skall få en bit var.' En av lärjungarna, Simon Petrus bror Andreas, sade: 'Här är en pojke som har fem kornbröd och två fiskar. Men vad förslår det till så många?' Jesus sade: 'Låt folket slå sig ner.' Det var gott om gräs på den platsen. Och de slog sig ner – det var omkring fem tusen män. Jesus tog brödet, tackade Gud och delade ut åt dem som låg där, och likaså av fiskarna så mycket de ville ha. När de hade ätit sig mätta sade han till lärjungarna: 'Samla ihop bitarna som har blivit över, så att ingenting förfars.' De samlade ihop dem och fyllde tolv korgar med de bitar av de fem kornbröden som hade blivit över när de ätit.

Jesaja 58:6–8: Nej, detta är den fasta jag vill se: att du lossar orättfärdiga bojor, sliter sönder okets rep, befriar de förtryckta, krossar alla ok. Dela ditt bröd med den hungrige, ge hemlösa stackare husrum, ser du en naken så klä honom, vänd inte dina egna ryggen! Då bryter gryningsljuset fram för dig, och dina sår skall genast läkas.

45 MILJONER MÄNNISKOR ÄR I AKUT HUNGERSNÖD

I skuggan av coronapandemin tvingas tusentals familjer lämna sina hem och möjlighet till försörjning. Med lokala aktörer på plats gör Act Svenska kyrkan skillnad.

I Johannesevangeliet tolfte kapitel, vers 24, säger Jesus:

– Sannerligen, jag säger er: om vetekornet inte faller i jorden och dör förblir det ett ensamt korn. Men om det dör ger det rik skörd.

Citatet ovan kallas för "Vetekornets lag" och kommer från en svår tid i Jesus liv.

Idag upplever många människor svåra tider av hunger och fattigdom. Hela 45 miljoner människor är i akut hungersnöd.⁷ Många längtar och drömmer om ett bättre liv och ett slut på hungern. För vissa kan situationen vara så svår att det kan vara nästan omöjligt att föreställa sig en vändning.

Jesus vet vad lidande innebär. När han talar om Vetekornets lag, talar han om sitt eget smärtsamma öde, hur han tvingades dö på korset. Men han talar också om hur han genom döden och smärtan reste sig och gav oss något större än vi kunnat föreställa oss, evigt liv och syndernas förlåtelse. Han gav oss hopp.

Jesus är inte ensam om att ha rest sig ur svåra situationer. Men för att människor ska kunna ta sig genom kriser behöver de stöd och hjälp på vägen. Act Svenska kyrkan arbetar för att människor ska kunna resa sig starkare ur katastrofen. Både genom att uppfylla basala behov som mat och vatten, men också i form av utbildning, samtalsstöd och fritidsaktiviteter som ger hopp och framtidstro.

Vi kan läsa Jesus liknelse om Vetekornets lag som en uppmaning till oss. När vi lägger vår gåva i fastebössan så bidrar den till en större rörelse för människors rättigheter. Det lilla kornet får växa och ge en riklig skörd som kan mätta många. Liknelsen kan bli en uppmaning att våga avstå från någonting för att få något större tillbaka, för livets och hoppets skull. Under Act Svenska kyrkans fasteaktion får vi chansen att ge av det som vi har råd att dela med oss av till de som behöver det bättre. Vi får låta våra gåvor och vårt engagemang gro och växa. I förlängningen kan vi vara med och bidra till att människor kan få livet tillbaka.

⁷ FN (nov 2021)/ wfpusa.org

Psalm: Kornet har sin vila

*Kornet har sin vila djupt i frusen jord,
är ej dött, det väckes av ditt skaparord-
Kärlek från Gud, åt allting ger du liv
Kärlek med ditt ljus kom,
kom och hos oss förbliv*

...

*Väntande på värme vilar rot och frö,
vet att våren kommer. Varje träd och ört
brister i blom på sin bestämda tid
Kärlek med ditt ljus kom,
kom och hos oss förbliv*

TEXT FRÅN PSALM 204 "KORNET HAR SIN VILA".

BERÄTTELSE OM BIZUNESH I ETIOPIEN

Bizunesh bor i Etiopien i Afrika. Under 1980-talet genomlevde hon en oerhört svår tid när hon upplevde en av 1900-talets värsta svältkatastrofer. Åtta miljoner människor i Etiopien drabbades av svält och en miljon människor dog på mindre än ett år.

Det började med en ovanligt svår torka. Torkan spred sig som en löpeld och gjorde hennes by till en öken. Löven föll från träden, grödorna på åkrarna dog och desperationen växte bland människorna. Det fanns ingen mat och inga jobb. Svälten var ett faktum. Bizunesh minns:

”Alla löv föll från träden och människorna föll som löven...”

Överallt låg det döda kroppar. Hennes morbror, morfar, lillasyster, vänner och grannar dog. Bizunesh band en sjal hårt om midjan för att slippa känna sin egen hunger. Hon led och var nära en kollaps. Situationen var ohållbar.

”Det finns inget som är värre än hunger. Den tar ifrån dig din värdighet. Den gör dig omänsklig. Den förminskar dig. Den förödmjukar dig. Att vara desperat och i nöd är som en hemsk sjukdom. Jag trodde att jag skulle svälta ihjäl.”

När byn blev obeboelig tvingades Bizunesh flytta 40 mil bort till ett läger. Hennes son var bara ett år gammal och mycket sårbar. Han blev sjuk i lägret. Bizunesh visste inte vad hon skulle göra.

”Jag tog med mig min lilla son till sjukhuset, men han kunde inte räddas. Jag begravde honom på natten, men flyttades till ett annat läger nästa dag så jag fick inte ens sörja honom ordentligt.”

Till slut vände det. Ett år senare kunde Bizunesh äntligen återvända hem. Hon var lycklig över att vara tillbaka, men det fanns inga jobb och alla var väldigt hungriga. Livet var väldigt svårt. Men så hände någonting! Ett stort utvecklingsprojekt startades i hennes by. Kvinnor och män arbetade gemensamt för att få området att grönska igen.

Bizunesh gick med i en kvinnogrupp. Hon lärde sig att läsa och skriva. Kvinnorna stöttade varandra och hon fick hjälp att bygga ett hus. Hon fick också låna två getter, som med tiden blev till flera getter. Inom ett par år kunde hon ge tillbaka två av getterna och sälja några av de övriga för att köpa en kalv, som hon senare sålde till ett bra pris. Till slut hade hon råd med en egen ox.

”Under torkan förlorade vi förmågan att älska och bry oss om varandra. De andra kvinnorna i kvinnogruppen har gett mig glädjen tillbaka och stöttat mig under svåra stunder. Jag lärde mig läsa och skriva och signera mitt namn med en penna. Bizunesh!”

I dag lever Bizunesh ett liv utan hunger och fattigdom. Utvecklingsprojektet introducerade torktåliga grödor och bevattningssystem. Hennes barn har kunnat få en utbildning och hon känner inte längre någon oro inför framtiden. Hon kan till och med hjälpa andra människor.

”Att kunna äta och odla vår egen mat och äta ordentligt har totalt förändrat våra liv. Jag är stolt över vår by. Det finns inget som oroar mig nu. Jag är verkligen lyckligt lottad. Eller hur?”

Act Svenska kyrkan stödjer jordbrukssamhällen som det där Bizunesh bor i nordöstra Etiopien. Samhällena får stöd i processen att resa sig ur hunger och fattigdom. Människor får en chans att förändra sina liv, att resa sig starkare ur katastrofen.

Här bor Bizunesh.

Samtala kring:

Vad gör jag när jag ser och hör om orättvisor runtomkring mig?

Har vi i Sverige ett ansvar för människors situation i andra delar av världen?

Vad gör jag när jag inte orkar mer?

Bizunesh är tacksam över sin situation idag. Vad är jag tacksam över?

Klimatförändringarna har lett till fler torkperioder. Vad kan jag göra för klimatet?

Ökar eller minskar hungern i världen? (Läs svaret på globalamalen.se)

Recept: Gryta med sötpotatis och kikärter

Recept ur Himmelskt gott: Kristen Vegetarisk Kokbok 2.0

I Sverige slänger vi på tok för mycket mat! En bra lösning på det problemet är att laga mat som går bra att äta flera dagar i rad och som är lätt att göra matlådor av, att frysa in och spara till senare. Har ni kanske ett gäng grönsaker i församlingens kyl eller hemma, som börjar kännas för gamla för att äta färska? Ner med dem i en gryta! Det här receptet består av billiga ingredienser och räcker länge. Servera med ris så räcker det ännu längre. Grytan passar lika bra att äta med barn- eller ungdomsgruppen som att servera till förmån för Act Svenska kyrkan på någon av församlingens sammankomster under Fasteaktionen.

Ingredienser:

1 burk kokta kikärter, avrunna
1 burk krossade tomater
1 rödlök, skivad
2 vitlöksklyftor, pressade
1 medelstor sötpotatis, hackad i små tärningar
2 tsk socker
2 tsk spiskummin
100 g babyspenat (frusen spenat går lika bra)
1 dl grönsaksbuljong
2 msk olivolja
Chili, salt och peppar efter smak

Gör så här:

Stek vitlök och lök i en gryta med olivolja tills löken börjar bli genomskinlig, cirka 5 minuter. Blanda i sötpotatis så att den täcks av oljan, och krydda med spiskummin, chili, salt och peppar. Efter ett par minuter, ha i tomat, buljong och kikärter. Blanda ordentligt. Strö i lite socker, och låt grytan koka under lock i 25 minuter, eller tills sötpotatisen är mjuk. Ha i spenat precis på slutet och servera med hackad persilja och ris!

Fördjupning

Köp ett exemplar av Himmelskt gott: Kristen Vegetarisk Kokbok 2.0 från [Svenska Kyrkans Ungas webbutik](http://SvenskaKyrkansUngaswebbutik) och laga rätterna tillsammans med barn- eller ungdomsgruppen. Boken innehåller mer än bara recept; reflektioner, böner och fakta om hur vi kan bidra till en mer hållbar värld genom vad vi äter.

Boken är gjord av Svenska Kyrkans Ungas globala arbetsgrupp och säljs till förmån för Act Svenska kyrkan. 70 kronor av kostnaden går direkt till Act Svenska kyrkan.

Aktion! Samla in pengar med fastebössan

Var en del av Fasteaktionen genom att samla in pengar till Act Svenska kyrkan! Tillsammans med människor runt om i landet agerar vi för att stoppa hunger och fattigdom när vi under årets fasta samlar in pengar i våra fastebössor. Var med i kampen för alla människors rätt till ett värdigt liv!

Dela ut och samla in

Fastebössan är en välkänd symbol för Act Svenska kyrkans fasteaktion. Dela ut den till alla kyrkans grupper, men också till andra i församlingen, lokalgruppen eller stiftet så att kampanjen blir synlig. Fastebössan blir en påminnelse om att fastan är en tid att dela med sig genom gåvor. Bössan har en QR-kod som gör det enkelt att ge via Swish. Uppmana alla som får en bössa att samla in pengar i den under Fasteaktionen för att sedan återlämna (den förhoppningsvis fulla) bössan på Palmsöndagens gudstjänst. Räkna sedan ihop hur mycket ni har samlat in totalt och fira det tillsammans.

Ordna utställning

En sida på bössan är tom för att både barn och vuxna ska kunna rita eller skriva något där om sina tankar kring Fasteaktionen och att dela med sig. Låt detta bli

en kreativ aktivitet för barn- och ungdomsgruppen, men också resten av församlingens medlemmar. Gör gärna en utställning, en vernissage, av de pyntade bössorna under fastan och lyft fram de bössor ni fått in vid Palmsöndagens gudstjänst. Låt de som utsmyckat bössorna själva berätta om varför de ritat eller skrivit som de gjort. Uppmana gärna till att fotografera bössan och dela bilden i sociala medier.

Sprid den digitala bössan

Det finns också en digital bössa på Act Svenska kyrkans Facebooksida. På så sätt kan ni nå dem som inte kommer till kyrkan men som är aktiva på Facebook.

Skramla bössa på stan

Gå ut på stan tillsammans och samla in pengar till Act Svenska kyrkan! Engagera körmedlemmar, ungdomsgruppen, föräldrarna på öppna förskolan, kyrkorådet med flera och gå ihop ett gäng från församlingen. Då blir det både roligare och bättre! Ta med er information om Act Svenska kyrkan, se till att swishnumret 9001223 är väl synligt. Bjud på fika till förbipasserade. Alla blir mer givmilda av en kaka eller två.

JORDBRUKET MÅSTE UTVECKLAS

Småbönder runt om i världen sliter hårt, men många har ändå svårt att klara sig på sitt jordbruk.

Det finns ett tydligt samband mellan ökad fattigdom och ökat våld. Pandemin har skapat en pressad situation för många utsatta hushåll i fattiga länder. En ansträngd ekonomi, med ökande försörjningsproblem har blivit till en grogrund för ökat våld i hemmen. Barn som lever under fattiga förhållanden har blivit extra sårbara för våld, exploatering och diskriminering på grund av brist på skyddande miljöer, i hem, skola och samhället i stort.

Act Svenska kyrkan stöder bönder genom att erbjuda tåligare grödor och tillgång till ny teknik, men även genom att utbilda i mer effektiva jordbruksmetoder och fler inkomstkällor. I spåren av pandemin och ökade klimatförändringar har detta arbete blivit ännu viktigare. Genom att minska hunger och fattigdom kan vi också samtidigt minska våldet, öka jämställdheten och tillgången till utbildning.

Att få äta sig mätt, gå i skolan och leva ett liv fritt från våld är mänskliga rättigheter. Act Svenska kyrkan arbetar för människors värdighet och makt över sina egna liv i enlighet med de globala målen i Agenda 2030. En stor del i arbetet är att utbilda människor om deras grundläggande rättigheter.

Runt om i världen minskar samtidigt utrymmet för att vara med och påverka och uttrycka sina åsikter. I många länder kan människor inte fritt och öppet berätta vad de tycker eller tror på. Det gör att många inte kan berätta om hur de skulle vilja förbättra eller förändra samhället. Act Svenska kyrkan arbetar för alla människors rätt att vara fria att förändra sina liv och sitt samhälle. Vi samarbetar med partnerorganisationer och kyrkor världen över i 300 projekt. Vi har samarbete med partner i 30 länder i Afrika, Mellanöstern, Latinamerika, Asien och Europa och har fler än 17 landprogram.

Tillsammans kan vi göra skillnad!

Psalm: Vi sätter oss i ringen

*Vi sätter oss i ringen
och tar varann i hand
Vi är en massa syskon
som tycker om varann*

*För Gud är allas pappa
och jorden är vårt bo
Och vi vill vara vänner
med alla, må ni tro*

*Tack gode Gud för jorden
och alla människor
Gör en familj av alla
en enda jättestor*

TEXT FRÅN PSALM 608 "VI SÄTTER OSS I RINGEN".

M står för Mat – berättelse för den yngre målgruppen

"Vad är den godaste maten du vet?"

"Min favoritmat säger kluck-kluck varje morgon... och har två ben." – "Höna!"

"Min favoritmat är rund och har massa prickar på sig." – "Pannkaka!"

"Maten jag gillar låter varje morgon och har två ögon och fyra ben." – "Lamm!"

"Jag gillar mat som är rund och har frön." – "Apelsin!"

"Jag älskar papaya!"

Så säger barnen som bor i byn Robbit i nordöstra Etiopien när de får frågan om vad de har för favoritmat. Robbit är en by på landsbygden. Det är en vacker plats. Men det fanns en tid då de som bodde där inte hade tillräckligt med mat. Då svår torka och den heta solen förstörde skörden och förvandlade åkrarna till öken. Ingenting kunde växa. Det fanns ingenting att äta och ingenting att köpa mat för. Nu vill de som bor där förändra saker och ting så att ingen ska behöva gå hungrig igen.

Så här går det till:

1. Det börjar med en get. Eller snarare två getter... Getterna ges som ett lån till kvinnor som startar en spargrupp. I gruppen finns en smart kvinna, som med stor beslutsamhet vill bidra med sin kunskap. Hon heter Bizunesh!
2. Getter gillar andra getter, så snart blir det fler getter. Och ännu fler getter!
3. Snart kan Bizunesh ge några getter till en annan kvinna och sälja några andra för att köpa en kalv som hon sedan göder och säljer på marknaden.

4. Därefter kan hon köpa en ox som hjälper henne och hennes man på åkern. Med oxen får de en större skörd än någonsin.
5. En god skörd betyder att de kan ge sina barn bra mat och att de kan få gå i skolan i stället för att hjälpa till med jordbruket. Det som blir över av skörden säljs med vinst på marknaden.
6. Vinsten används för att bygga ett hus och betala deras döttrars skolgång. Så att de får den utbildning som Bizunesh aldrig fick. När barnen äter ordentligt orkar de koncentrera sig i skolan och lära sig nya saker.

Bizunesh och hennes man brukar jorden på nya sätt med torktåliga grödor och nya sorter som går att sälja på marknaden. Numera finns det vattenpumpar, diken och ledningar som leder vatten från bergen ner till slättlandet. Så att jorden där blir näringsrik och dalen grönskar. Idag vågar människorna i Robbit tro på framtiden igen. De vet att de kan åstadkomma fantastiska saker tack vare sin kunskap, styrka, beslutsamhet och den kärlek som de har för varandra. Barnen kan somna mätta på kvällen och se fram mot att få gå till skolan nästa dag.

Robbit är bara en liten by i ett land. Föreställ dig om vi kunde multiplicera det med 100, 1000, 10 000 eller 100 000 byar. Och ge dem alla samma möjligheter som människorna i Robbit har fått. Act Svenska kyrkan stödjer jordbrukssamhällen i nordöstra Etiopien. Med de pengar som samlas in under Fasteaktionen kan Act Svenska kyrkan stödja människor att ta sig ur hunger och fattigdom.

Vi lever alla under samma himmel och på samma jord. Tillsammans kan vi utrota hungern!

Samtala kring:

Vad är din favoritmat?

Vad är det konstigaste som du har ätit?

Vad kan hända om man inte får äta tillräckligt mycket varje dag?

Varför är det viktigt att dela med sig?

Vad kan vi göra för att ingen ska behöva vara hungrig?

Recept: Det enkla saftiga brödet

Recept ur Himmelskt gott: Kristen Vegetarisk Kokbok 2.0

Jesus gillade bröd! I Nya testamentet förekommer ordet bröd 122 gånger. För Jesus var bröd något centralt. Jesus liknar till och med sig själv vid ett bröd när han säger: "Jag är livets bröd. Den som kommer till mig skall aldrig hungra" i Johannesevangeliets sjätte kapitel, vers 35. För många människor runtom i världen är bröd en dominerande del av deras kost. Här kommer ett tips på ett bröd att baka och äta tillsammans eller att sälja till förmån för Fasteaktionen.

Ingredienser:

350 gr vatten (3,5 dl)
450 gr vetemjöl (8,5 dl)
10 gr färsk jäst (1/5 paket)
10 gr salt (1,5 tsk)

Gör så här:

Mät upp allt på vågen (eller med en måttsets) och blanda det i en bunke, ordningen spelar ingen roll. Den ska bara gå ihop sig så att inget mjöl syns, inte knådas. Det är en kladdig deg som fastnar i händerna. Täck degen med en kökshandduk. Låt stå i rumstemperatur i tre timmar.

Sätt en plåt i mitten av ugnen och ställ in temperaturen på 250 grader. Häll försiktigt över degen (så att den inte sjunker ihop) till en skärbräda/brödspade klädd med bakplåtspapper, strö på lite mjöl och täck den med en kökshandduk och låt vila i en halvtimme. Skjutsa in degen på den varma plåten med hjälp av skärbräda/brödspade. Sänk till 225 grader och grädda i 25-30 minuter.

Brödet är klart när det har fått en fin skorpa, är 98 grader inuti och låter ihåligt när du knackar på undersidan. Ta ur brödet och låt vila på galler 30-45 minuter innan du skär i det. Då blir det som godast och saftigast!

Aktion! Sälj bröd till förmån för Fasteaktionen

Anordna en marknad där ni säljer hembakat bröd eller något annat ätbart till förmån för Act Svenska kyrkan. Vilken typ av livsmedel det är spelar ingen roll, men att pengarna går till Act Svenska kyrkan kan göra stor skillnad för människors rätt att leva ett liv fritt från hunger med en hållbar försörjning.

- Sälj bröd och låt alla intäkterna gå till Act Svenska kyrkan.
- Ha Swish-nummer, fastebössor och insamlingsbössor synliga hela tiden och uppmana kunderna att skänka så mycket de har råd att avvara.

- Informera om Act Svenska kyrkans arbete för att stoppa hungern. Dela berättelserna i det här materialet.
- Sätt upp Livsloppetets frågor som en tipspromenad inomhus eller utomhus. Livsloppet innehåller frågor om Act Svenska kyrkans verksamhet för både barn och vuxna. Du hittar frågorna på Fasteaktionens sida på intranätet och Act Svenska kyrkans hemsida. Om du vill kan du ta upp en deltagaravgift där intäkterna går till Act Svenska kyrkan. Vinnaren av Livsloppet kan få med sig en extra limpa bröd hem eller kanske en pyntad fastebössa!

Fördjupning för den yngre målgruppen

Beställ pysselhäftet "Alla barn har rätt" från Act Svenska kyrkans webbshop. Genom materialet får barnen lära sig mer om barns rättigheter, barnkonventionen och Act Svenska kyrkan. De får också träffa barn från andra länder än Sverige. Häftet rymmer pysselsidor, berättelser om barn från flyktinglägret Za'atari i Jordanien och från byn Sel Ma i Burma som berättar om sin vardag. Materialet togs fram tillsammans med Svenska Kyrkans Unga. Det passar att användas i barngrupper eller delas ut till barn i åldrarna 6–9 år.

Aktion! Var en del av FASTE(A)UKTIONEN!

Rensa skåpen! Plocka fram garnet och pyssellådorna! Putsa kyrktuppen! I Fasteaktionen kör vi åter igen auktion på Tradera och alla kan vara med. Under 2021-års fasteaktion inledde Act Svenska kyrkan ett samarbete med auktions-sidan Tradera. Runt om i landet sålde ni i församlingar och stift vantar, konserter, tjänster och föremål med en sällan skådad kreativitet. I år gör vi om det, var med ni också och låt barn- och ungdomsgrupperna få sälja sina egentillverkade alster, urvuxna kläder och gamla leksaker till förmån för Act Svenska kyrkan.

En stor förbättring från föregående år är att man nu inte behöver ha ett organisationsnummer för att sälja. Alla kan sälja! Det blir inget krångligt pappersarbete och inga extra kostnader. Därför kan vi också erbjuda möjligheten till privatpersoner, som själva kan lägga upp sina auktioner och välja att vinsten ska gå till Act Svenska kyrkan.

Tillsammans kan vi bidra till arbetet för att stoppa hungern och alla människors rätt till ett värdigt liv!

Läs allt om Tradera på Act Svenska kyrkans [kampanjsida](#).

AGENDA 2030 – GLOBALA MÅLEN

Globala målen är den mest ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder någonsin antagit och finns till för att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030:

- Att avskaffa extrem fattigdom.
- Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen.
- Att främja fred och rättvisa.
- Att lösa klimatkrisen.

I det här materialet har vi lyft flera av de globala målen. Sex av dem har fått ta extra stor plats:

Mål 1 Ingen fattigdom

Fattigdom betyder mer än att inte ha pengar. Det handlar också om att inte ha frihet, inte kunna påverka, inte vara frisk, inte ha utbildning eller att inte känna sig trygg. I dag är 1,3 miljarder människor fattiga och hälften av dem är under 18 år.

Flera tusen människor dör varje dag för att de inte har mat, för att de inte kan få vård när de är sjuka, för att det är krig och våld och för att de inte har rent vatten. Sedan år 2000 har den extrema fattigdomen minskat till hälften, men fortfarande är cirka 700 människor extremt fattiga idag. Mål 1 handlar om att man ska ta bort all fattigdom. Alla människor ska få ha ett bra och tryggt liv

Mål 2 Ingen hunger

Många människor i världen dör för att de inte har mat att äta. I dag får ungefär 850 miljoner människor i världen för lite mat. Utan mat blir människor sjuka och kan inte arbeta. Därför blir utvecklingen i landet dålig.

I naturen finns många resurser. Men alla människor har inte tillgång till resurserna. Det gör att miljoner människor är hungriga. Att ha mat är en mänsklig rättighet. Varje land måste ge sina medborgare rätt till mat. Hållbart jordbruk, ny teknik och rättvis fördelning av maten skulle göra att ingen behöver vara hungrig.

Mål 3 God hälsa och välbefinnande

Att vara frisk är viktigt för en människa för att hon ska kunna leva och hjälpa till så att samhället utvecklas. För att må bra behöver människor pengar, natur och andra människor att leva tillsammans med. Detta gäller människor i alla åldrar.

Människans hälsa är bättre i dag. Sedan 1990 har barnadödligheten minskat till hälften. Samhället måste hjälpa till, så att människor inte blir sjuka. Om människor blir sjuka har de rätt till bra vård.

Mål 4 God utbildning för alla

Alla människor har rätt till god utbildning. Men det finns 774 miljoner människor i världen som inte kan skriva och läsa och 70 procent av dem är kvinnor.

En god utbildning för alla är viktig för att må bra och ha god hälsa. Utbildning är också viktig för jämställdheten mellan män och kvinnor. Utbildning är viktig för alla åldrar och under hela livet. Utbildning är viktig både för individen och för samhället.

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Klimatet förändras och det är ett riktigt hot mot hela mänskligheten. Utsläppen av växthusgaser i miljön ökar. Risken för att temperaturen på jorden ökar mer än två grader är stor. Det kan bli mycket farligt för alla våra system i naturen, vattnet i havet, produktionen av mat, tillgången till vatten, hälsan och säkerheten för människor. Det kan också leda till fler naturkatastrofer.

Redan nu ser vi hur farliga dessa förändringar är och därför måste vi göra något. Genom utbildning, nya idéer och nya lagar kan vi göra viktiga förändringar för klimatet och för att skydda planeten.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Hållbara ekosystem och en biologisk mångfald är grunden för vårt liv på jorden. En hög biologisk mångfald innebär en stor blandning arter av levande organismer. Ju större mångfald desto större motståndskraft har ekosystemet.

Vi har en mycket svår och viktig uppgift för vår framtid. Vi ska kunna ge människor mat, energi, vatten, mineraler och andra naturresurser utan att skada den biologiska mångfalden och ekosystemen.

Ekosystem på land är skogar, våtmarker och berg. I de systemen finns miljoner olika livsformer. Ekosystemen renar också luft och vatten. Att förstöra mark och hugga ner skog skapar problem och gör att växthusgaser ökar. Det är farligt för både klimatet och djuren.

Vi är alla en del av jordens ekosystem. Alla spelar en viktig roll för att ha kvar miljöer där människor, djur och växter kan fortsätta leva.

Läs mer om de globala målen här:
globalamalen.se/om-globala-malen/

Här finns information om hur Svenska kyrkan arbetar med Agenda 2030, bland annat en kort, animerad film
svenskakyrkan.se/agenda2030

Samtala kring:

Hur jobbar ni med de globala målen i er lokalavdelning/ungdomsgrupp och församling?

Hur kan ni vara med och stärka det som redan görs?

Tack för ditt engagemang
i årets fasteaktion!

Tillsammans kan vi göra skillnad!

